

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

23 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Țurcan Anatolie și Toma Nadejda,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Stratan Igor în numele inculpatului, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020, în cauza penală în privința lui

Stașcu Nicolae xxx, născut la xxx, originar și domiciliat în xxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 26.03.2020 - 19.06.2020;

Instanța de apel: 13.07.2020 - 27.10.2020;

Instanța de recurs: 15.01.2021 - 23.06.2021.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 19 iunie 2020, *pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, potrivit art.3641 Cod de procedură penală*, Stașcu Nicolae a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal la 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

În temeiul prevederilor art.85 Cod penal, s-a adăugat parțial la pedeapsa stabilită, pedeapsa neexecutată stabilită prin sentința Judecătoriei Chișinău din 31.05.2019, și definitiv i s-a stabilit lui Stașcu Nicolae pedeapsa cu închisoarea pe un termen de 8 luni, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani. Iar în baza art.87 alin.(2) Cod penal pedeapsa sub formă de amendă s-a dispus a fi executată de sine stătător.

S-a dispus încasarea din contul lui Stașcu Nicolae în folosul statului cheltuieli judiciare în mărime de 25 (douăzeci și cinci) lei, 70 bani.

2. Pentru a se pronunța, prima instanță a constatat că, Stașcu Nicolae, la data de 22.12.2019, în jurul orelor 12:30, fiind lipsit de dreptul de a conduce mijloace de transport, intenționat a urcat la volanul automobilului de model „Toyota Corolla”, cu n/î xxx și în timpul deplasării pe traseul M1 - km 28 Strășeni, a tamponat automobilul de model „Škoda Fabia”, cu n/î xxx. Fiind supus testării alcoolscopice de către colaboratorii de poliție, s-a stabilit că, Stașcu Nicolae se afla în stare de ebrietate alcoolică cu grad

avansat, având concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat în cantitate de 0,57 mg/l, fapt confirmat prin testarea alcoolscopică, efectuată cu ajutorul mijlocului tehnic-științific “Dräger” 8510 RO din 22.12.2019.

Astfel, prin acțiunile sale Stașcu Nicolae a comis infracțiunea prevăzută de art. 264¹ alin.(4) Cod penal, după indicii calificativi, conducerea mijlocului de transport de către o persoană care se află în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, acțiuni săvârșite de către o persoană care este privată de dreptul de a conduce mijloace de transport.

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către avocatul Stratan Igor în numele inculpatului, prin care a solicitat admiterea apelului, casarea sentinței în partea stabilirii pedepsei în privința lui Stașcu Nicolae, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, cu stabilirea lui Stașcu Nicolae pedeapsa sub formă de ore neremunerate în folosul comunității.

În motivarea cererii, apelantul a invocat că la stabilirea pedepsei instanța nu a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal și dispozițiile art.364¹ alin.(8) Cod de procedură penală, fiindu-i stabilită o pedeapsă neechitabilă.

A mai indicat că, la stabilirea pedepsei, prima instanță urma să țină cont că inculpatul a recunoscut vina pe deplin, în ședința de judecată a înaintat cerere privind recunoașterea probelor din rechizitoriu, în conformitate cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, s-a căit sincer în cele comise, circumstanțe care ar permite aplicarea față de inculpat a pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul societății.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020, apelul declarat a fost respins ca nefondat, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. În motivarea soluției adoptate instanța de apel a reținut că, judecarea cauzei în instanța de fond a avut loc pe baza probelor administrate în faza de urmărire penală, în corespundere cu prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, probele fiind apreciate corect prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, prima instanță corect concluzionând asupra vinovăției inculpatului Stașcu Nicolae de săvârșirea infracțiunii imputate.

În această ordine de idei, instanța de apel a menționat că, analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, instanța de apel a constatat că, instanța de fond a îndeplinit strict cerințele dispozițiilor art.364¹ alin.(1) Cod de procedură penală, opțiunea primei instanțe privind judecarea cauzei potrivit procedurii enunțate, n-a fost viciată, în cadrul urmăririi penale n-au fost încălcate normele imperative din Codul de procedură penală, astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia că, nu poate fi reținută o altă situație de fapt decât cea reținută de către prima instanță.

4.2. Instanța de apel a considerat nefondate motivele invocate de partea apărării cu referire la dezacordul cu individualizarea pedepsei penale, reținând că prima instanță la stabilirea pedepsei a ținut cont de prevederile art.art.7, 61, 75 Cod penal, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, care conform art.16 Cod penal, se atribuie la categoria infracțiunilor mai puțin grave, de persoana inculpatului, care a acceptat probele administrate în cadrul urmăririi penale, de circumstanțele cauzei care atenuază sau agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului. Acțiunile inculpatului Stașcu Nicolae, au fost încadrate în baza

art.264¹ alin.(4) Cod penal pentru care legea penală, prevede în calitate de pedeapsă de la 200 la 240 ore muncă neremunerată în folosul comunității sau închisoare de până la 1 an.

Totodată, a relatat instanța de apel că, temei legal pentru aplicarea pedepsei mai blânde decât cea prevăzută de lege - nu se constată, or toate circumstanțele cauzei au fost luate în considerație de către prima instanță la stabilirea pedepsei, ținând cont de prevederile art.364¹ Cod de procedură penală, inculpatul beneficiind de reducerea cu o treime a limitei de pedeapsă cu închisoare prevăzută de sancțiunea normei penale în baza căreia a fost condamnat.

De asemenea, instanța de apel a reținut că, inculpatul nu este la prima abatere de la legea penală, anterior, potrivit sentinței Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 31 mai 2019, inculpatul Stașcu Nicolae a fost condamnat în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 563 unități convenționale cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar prin sentința Judecătorei Strășeni din 07.09.2015, inculpatul Stașcu Nicolae a fost condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 525 unități convenționale, însă ultimul nu și-a făcut concluziile de rigoare, astfel că, stabilirea unei pedepse mai blânde decât cea stabilită de instanța de fond, nu va atinge scopul legii penale.

Mai mult, instanța de apel a remarcat că, la caz s-a constatat și starea de recidivă în acțiunile lui Stașcu Nicolae.

Prin urmare, instanța de apel conchisă că, deși inculpatul a recunoscut vinovăția, s-a căit sincer de cele comise, a solicitat examinarea cauzei în procedură simplificată, reeducarea și corectarea acestuia nu este posibilă fără izolarea lui de societate.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de instanța de apel, avocatul Stratan Igor în numele inculpatului Stașcu Nicolae a declarat recurs, invocând ca temei de casare prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea acesteia, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatului să-i fie stabilită pedeapsa sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității, dat fiind faptul că pedeapsa aplicată de instanțele de fond este prea aspră.

În continuare, a invocat că, pedeapsa stabilită de către instanțele de fond este prea aspră și nemotivată, or, potrivit prevederilor legale o pedeapsă mai aspră se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă nu v-a asigura atingerea scopului pedepsei.

În opinia recurentului, instanțele de fond nu au ținut cont de faptul că la caz au fost stabilite un șir de circumstanțe atenuante și anume căința activă, contribuirea activă la descoperirea infracțiunii, recunoașterea vinovăției, a contribuit activ la descoperirea infracțiunii, ceea ce denotă că în privința inculpatului este posibilă aplicarea pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul comunității.

În motivarea recursului declarat, autorul acestuia a invocat argumente similare celor indicate anterior în apel și descrise în pct.3. al prezentei decizii.

6. Procurorul a depus referință privind opinia sa asupra recursului ordinar declarat, solicitând inadmisibilitatea acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsit de temeiuri legale.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia,

din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în textul normei vizate.

În conformitate cu prevederile art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

Potrivit practicii judiciare constante, erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică, dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Lecturând conținutul recursului, Colegiul penal reține că, de către avocatul inculpatului a fost indicat în calitate de temei pentru recurs prevederile art.427 alin.(1) pct.6) și 10) Cod de procedură penală, însă reieșind din esența argumentelor invocate se atestă că titularul cererii de recurs invocă, de fapt, numai dezacordul cu modalitatea de individualizare a pedepsei penale, temei de recurs prevăzut de pct.10) potrivit căruia hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când s-au aplicat pedepse individualizate contrar prevederilor legale.

Colegiul penal se va expune în privința temeiului de casare prevăzut la art.427 alin.(1) pct.10) Cod de procedură penală, în partea ce ține de corectitudinea individualizării pedepsei penale aplicate inculpatului Stașcu Nicolae, întrucât celălalt temei de casare nominalizat în recurs nu a fost motivat de către apărare, iar în circumstanțele în care recursul nu este motivat sub aspectul temeiului de casare invocat, instanța de recurs nu este competentă să completeze din oficiu recursul cu circumstanțe în fapt și în drept, care l-ar justifica.

Analizând decizia instanței de apel prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal menționează că, potrivit art.75 Cod penal, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a Codului penal în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele atenuante și agravante, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

Astfel, Colegiul penal reține că, persoanei declarate vinovate, trebuie să i se aplice o pedeapsă echitabilă, în limitele sancțiunii articolului în baza căruia persoana se declară vinovată.

Pedeapsa are drept scop și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea inculpatului, cât și a altor persoane. Ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului. Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizată în așa fel, încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii

penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Complementar, potrivit principiului umanismului, legea penală nu urmărește scopul de a cauza suferințe fizice sau de a leza demnitatea omului. Închisoarea este una dintre cele mai severe pedepse și se aplică doar în cazurile când corectarea și reeducarea inculpatului nu este posibilă fără izolarea lui de societate.

În această ordine de idei, Colegiul penal reține că, la stabilirea pedepsei lui Stașcu Nicolae, instanțele de fond au ținut seama pe deplin de principiile de aplicare, prevăzute de art.art.7, 61 Cod penal și art.364¹ Cod de procedură penală și de criteriile generale de individualizare a pedepsei, de caracterul și gradul de pericol social al infracțiunii săvârșite, stipulate în art.75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei, de gravitatea infracțiunii, care face parte din categoria infracțiunilor mai puțin grave, ca circumstanță atenuantă a fost reținut – recunoașterea vinei în comiterea faptelor încriminate, căința sinceră, iar ca circumstanțe agravante a fost reținut că anterior a fost atras la răspundere penală pentru infracțiuni similare.

Însă temei de a considera că, anume pedeapsa privativă de libertate aplicată inculpatului Stașcu Nicolae, este una echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, a servit faptul, că inculpatul anterior a fost condamnat prin sentința Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 31 mai 2019, în baza art.264¹ alin.(1) Cod penal, la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 563 unități convenționale cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, iar prin sentința Judecătorei Strășeni din 07.09.2015 a fost condamnat în baza art.264¹ alin.(4) Cod penal la pedeapsă sub formă de amendă în mărime de 525 unități convenționale. Mai mult, la caz s-a constatat și starea de recidivă în acțiunile lui Stașcu Nicolae, fapt ce dovedește că Stașcu Nicolae nu a conștientizat faptele săvârșite și nu a purces pe calea corijării.

Reieșind din cele expuse, Colegiul penal consideră că instanțele corect au conchis că, pedeapsa stabilită inculpatului Stașcu Nicolae pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art.264¹ alin.(4) Cod penal, cu aplicarea prevederilor art.364¹ Cod de procedură penală și art.art.85, 87 Cod penal de 8 luni închisoare, cu executare în penitenciar de tip semiînchis și cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani, este echitabilă, proporțională și va contribui la atingerea scopului de corectare și reeducare a acestuia, în așa fel încât acesta să se convingă de necesitatea respectării legii penale și totodată, evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

Prin urmare, nu pot fi reținute alegațiile recurentului cu privire la necesitatea aplicării pedepsei sub formă de muncă neremunerată în folosul societății, or, instanțele de fond și apel au respectat principiile generale de stabilire a pedepsei, concluziile cărora corespund circumstanțelor cauzei și criteriilor de stabilire a pedepsei, pedeapsa fiind aplicată în limitele legii și individualizată conform prevederilor legale, iar Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Totodată, Colegiul penal a stabilit că erorile de drept invocate în recursul părții apărării nu și-au găsit confirmare, dat fiind faptul că, argumentele indicate, în esență au

fost abordare în decizia instanței de apel, care la examinarea cauzei a respectat prevederile art.art.414 alin.(1), (5), 417 alin.(8) Cod de procedură penală, și în hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor aspectelor ce țin de individualizarea pedepsei, hotărârea emisă cuprinzând motivele pe care se întemeiază soluția.

Suplimentar, analizând textul deciziei atacate în coraport cu motivele invocate de recurent, Colegiul penal atestă că, instanța de apel s-a expus argumentat și motivat, bazându-și just soluția din decizie, iar instanța de recurs ordinar, în virtutea corectitudinii acestei motivări, pentru a evita repetări inutile, o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct.37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct.61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Reieșind din cele expuse supra Colegiul penal conchide că, la stabilirea pedepsei inculpatului Stașcu Nicolae, pentru infrațiunea comisă, instanțele de fond nu au comis erori de drept ce ar afecta soluția, pedeapsa aplicată și modul de executare a acesteia fiind corect stabilite, cu respectarea exigențelor legii, iar alegațiile apărătorului expuse în recursul ordinar sunt vădit neîntemeiate.

8. În corespundere cu art.432 alin.(1), (2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal

d e c i d e :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Stratan Igor în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 27 octombrie 2020, în cauza penală în privința inculpatului *Stașcu Nicolae xxx*, deoarece este vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată integral la 26 august 2021.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Țurcan Anatolie

Toma Nadejda